

Landschap-ecologisch inpassingsplan ontwikkelplan De Dikke Boom Ouderkerk aan den IJssel

Voor het ontwikkelingsplan De Dikke Boom (IJsseldijk noord 123 Ouderkerk aan den IJssel) is een landschap – ecologisch inpassingsplan opgesteld. In het plan is, binnen de compacte ruimte die beschikbaar is, een inrichting gekozen die aansluit bij het karakter van de Krimpenerwaard, het geheel een groene uitstraling kan geven en die ruimte biedt aan diersoorten die karakteristiek zijn voor het de erf- en dijklinten in het gebied. Op de overgang naar het aangrenzende poldergebied zijn de zijanten van de projectlocatie met knotbomenrijen begrensd.

Het plan dient te worden gezien als een richtinggevend schetsontwerp op hoofdlijnen. Er zullen naar verwachting aanpassingen na de daadwerkelijke realisatie noodzakelijk zijn.

Als aanvulling op de inrichting is voorzien in een wijk nestkastenplan, zodat naast verblijfsgroen en voedselbronnen ook broedplaatsen aanwezig zijn in het gebied. De totaal inrichting is weergegeven in het bijgevoegde inrichtingsplan. Onderstaand worden de afzonderlijke landschap- en natuurelementen nader beschreven.

- 1 Het dijktaalud heeft potentie om als kruidenrijk dijktaalud te ontwikkelen. Vooralsnog worden hier geen actieve maatregelen voorgenomen, omdat de dijkverzwaring van IJsseldijk (KIJK-project HHSK) binnen enkele jaren zal aanvangen. Na verzwaring kan dit desgewenst worden ingezaaid met een dijk kruidenmengsel.
- 2 Op het perceel ten westen van de projectlocatie is een kleine hoogstambogaard aanwezig. De afscheiding met het projectgebied wordt uitgevoerd met lage hagen, waarin een raster is verwerkt zodat de boomgaard desgewenst kan worden beweide. Als sortiment voor de hagen komen o.a. haagbeuk, veldesdoorn en wilde liguster in aanmerking. De soorten laten zich op elke gewenste hoogte goed snoeien (eenmaal per jaar) en zijn aantrekkelijk als schuilplaats voor mussen en egels, terwijl merel en heggemus er graag hun nest in bouwen. Door in de haag een aantal exemplaren leifruit op te nemen wordt het accent van de boomgaard versterkt en vanuit ecologie extra bomen geplaatst die vroeg in het voorjaar (broedseizoen) nectar aan insecten (voedsel voor vogels) geven. De leibomen kunnen desgewenst in een onregelmatig ritme worden geplaatst zodat uitzicht vanuit de studio's en/of kinderopvang op de boomgaard blijft bestaan.
- 3 Langs de dijkstoep en de bestaande monumentale woning worden enkele leilinden geplaatst die de dijkstoep volgen. Het beperkt instralen van licht van passerende auto's, kleed de te renoveren schuur landschappelijk aan en markeert de loop van de dijkstoep. Ook voor het aanplanten van de leibomen is het zaak de aanleg goed af te stemmen op de benodigde ruimte voor de dijkverzwaring.
- 4 Langs de oostkant en een deel van de zuidzijde van het plangebied wordt een transparante afwerking toegepast met rijen knotwilgen. Op sommige locaties zijn deze al aanwezig en worden gespaard. Knotwilgen zijn waardevolle nectarbronnen in het vroege voorjaar. Door jaarlijks in een onregelmatig ritme te knotten in en driejarige cyclus blijft de transparante afscherming steeds in stand en zijn er jaarlijks drie leeftijd stadia van het hout aanwezig waardoor er ook steeds vroeg in het voorjaar nectar voor insecten beschikbaar blijft (zie onderstaande foto). Knotwilgen realiseren een gebiedskarakteristieke afwerking van de randzone van projectlocatie.

Knotwilgen gefaseerd tussen jaren knotten geeft veel natuurwinst

- 5 Op wat kleiner plantvakken kan worden gekozen voor een vaste plantenborder die zich specifiek richt op insecten facilitatie.

Vaste planten uit een insecten pakket geven kleur en ecologische meerwaarde

- 6 Op enkele delen rondom de monumentale woning, de kinderopvang/ buurtschuur en de recreatie/zorg woningen wordt een gazon ingezaaid en als zodanig onderhouden. Het biedt ruimte voor buiten activiteiten, maar levert ook foerageergebied voor o.a. huismussen en merels.
- 7 Een deel van de parkeerplaatsen wordt in verharding aangebracht omdat een deel van de doelgroep onder de bewoners een vlakke ondergrond vraagt. De parkeerplaatsen aan de achterzijde worden in een nader te bepalen half verharding (doorgroeibaar) aangebracht. Hierdoor blijft een groene uitstraling intact en kan neerslag eenvoudig in de bodem infiltreren. De groene parkeerplaatsen en hun omgeving worden ingezaaid met een speciaal hiervoor geprepareerd gras-kruidentmengsel wat een hoge belasting kan verdragen door laagblijvende en wortel uitlopende grassoorten in combinatie met lage kruiden die het geheel kleur geven en de maaifrequentie verlagen. Gedacht kan worden aan het bijmengen van de kruiden: madeliefje, tijmbladige ereprijs, schijfkamille, kruipijm, biggenkruid en brunel.
- 8 Op locaties langs parkeervakken worden hagen toegepast. Hagen van inheemse soorten als veldesdoorn, liguster, haagbeuk, etc. zijn van groot belang als schuilplek voor huismussen, insecten en egels. Merels bouwen er graag een nest. Daarnaast vergroenen en verkoelen ze op een ruimte besparende manier en worden auto's uit het zicht geplaatst.
- 9 In enkele bredere waterdelen worden drijfbladplanten als gele plomp, wilde witte waterlelie of watergentiaan in gebracht. Waterplanten leveren zuurstof aan het water, breken de windgolven waardoor er minder troebeling optreedt en bieden een beschutte leefomgeving voor o.a. jonge vis en libellen larven.

Drijfbladplanten verbeteren de leefomstandigheden voor waterdieren

- 10 Verspreid in het gebied worden wat hoger opgroeiende stambomen geplaatst die structuur geven aan het groen. In de kronen kunnen andere vogelsoorten nestelen dan in de hagen. Ook vleermuizen profiteren van deze bomen, die ze benutten om rond te jagen en als geleidende structuur voor hun vliegroutes. Vanuit het gewenste ruimte besparende karakter wordt gekozen voor zuilvormige bomen. Hierbij zijn verschillende soorten mogelijk als zuilprunus, of zuilpeer (beide bloei), zuilhaagbeuk (met geschikte takstructuur voor nestbouw door vinkachtige vogels), etc.
- 11 Op een enkele plaats wordt een treurwilg aangeplant. De treurwilg is een passende boom en beschaduwde delen van de watergang waardoor minder snel temperatuurstress bij waterdieren ontstaat in warme perioden. Het erf wordt afgehecht met enkele notenbomen die zich tot grote boom mogen ontwikkelen. De noot is een passende soort voor grote erven.
- 12 Op het centraal gelegen pleintje en boven de zitkuil aan de noordzijde worden witte dak moerbeibomen aangeplant. Hiermee wordt een karakteristieke locatie gevormd met enige beschutting. Door te kiezen voor witte moerbeibomen vallen er geen vruchten op het plein. Dakbomen worden graag als schuilplaats gebruikt door huismussen.

Voor de gehele projectlocatie is een 'wijk nestkasten plan' opgesteld. De nestkasten voor vogels zijn reeds indicatief opgenomen in het plan. Het voorgenomen insectenhotel, de beide vleermuiskasten en het egelverblijf worden gerealiseerd in een nader te detailleren ontwerp.

Projectgebied Den Dikke Boom - Ouderkerk aan den IJssel

landschap - ecologisch inpassingsplan

© 20240603 definitief-V2...BTG.RT

